

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30.09.1977, sp. zn. 7 Co 204/77, ECLI:CZ:NS:1977:7.CO.204.1977.1

Číslo: 12/1980

Právní věta: Pracujícím se započte na základě ustanovení § 10 odst. 1 písm. e) zákona č. 121/1975 Sb. doba od 9. 5. 1945 do 30. 9. 1948, po kterou se jako spolupracující člen rodiny jednotlivě hospodařícího rolníka trvale účastnil jeho výdělečné činnosti a splňoval přitom i ostatní podmínky ustanovení v § 98 odst. 3 vyhlášky č. 128/1975 Sb., jestliže po jejím skončení vstoupil do jednotného zemědělského družstva nebo do pracovního poměru uzavřeného se socialistickou organizací se zemědělskou nebo lesní výrobou. Započtení doby této pracovní činnosti, která v uvedeném období nepodléhala zákonnému důchodovému pojištění, náleží jen tomu pracujícím, který i po 30. 9. 1948 pracoval v zemědělství nebo v lesní výrobě. Tato podmínka bude splněna zpravidla i tehdy, byla-li uvedená celoživotní činnost pracujícího přerušena pouze krátkodobou pracovní činností v jiných organizacích.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 30.09.1977

Spisová značka: 7 Co 204/77

Číslo rozhodnutí: 12

Číslo sešitu: 2-3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Jednotná zemědělská družstva, Sociální zabezpečení, Zemědělská usedlost, Zemědělské hospodářství, Zemědělské organizace

Předpisy: 99/1963 Sb. § 221 odst. 1 písm. a) 121/1975 Sb. § 10 odst. 1 písm. e) 128/1975 Sb. § 4 § 98 odst. 3

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím Úřadu důchodového zabezpečení v Praze z 28. 4. 1977 byl přiznán navrhovatelce starobní důchod 916,- Kčs měsíčně, přičemž jí bylo započteno 25 roků zaměstnání a důchod jí byl zvýšen o 1.75 % průměrného měsíčního výdělku za dobu dalšího zaměstnání po vzniku nároku na starobní důchod.

Opravným prostředkem proti tomuto rozhodnutí se navrhovatelka domáhala, aby jí byla zhodnocena jako doba zaměstnání také doba od roku 1945 do roku 1959, kdy byla pracovně činná jako manželka jednotlivě hospodařícího rolníka.

Krajský soud v Ostravě rozhodnutí Úřadu důchodového zabezpečení potvrdil s odůvodněním, že navrhovatelka nesplňuje podmínky pro zápočet požadované doby, protože v této době nebyla

pojištěna ani jako spolupracující člen rodiny ani jako osoba samostatně hospodařící.

V odvolání poukazovala navrhovatelka na ustanovení § 10 odst. 1 písm. e) a odst. 5 zákona č. 121/1975 Sb. a na ustanovení § 4 a § 6 odst. 4 vyhlášky č. 128/1975 Sb., podle nichž jí má být požadovaná doba zhodnocena.

Nejvyšší soud ČSR uvedené usnesení soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Z odůvodnění:

V projednávané věci navrhovatelce vznikl nárok na starobní důchod k 27. 9. 1976, kdy po splnění věkové podmínky 54 let splnila i podmínku zaměstnání 25 let. V době vzniku nároku na důchod byla navrhovatelka pracovně činná v Jednotném zemědělském družstvu v T., kde začala pracovat od 1. 6. 1976.

Podle ustanovení § 10 odst. 1 písm. e) zákona č. 121/1975 Sb. a podle ustanovení § 4 vyhlášky č. 128/1975 Sb. se doba od 9. 5. 1945 do 30. 9. 1948, po kterou člen jednotného zemědělského družstva před vstupem do družstva nebo pracovník socialistické organizace se zemědělskou nebo lesní výrobou před vznikem pracovního poměru uzavřeného s takovou organizací byl pracovně činný jako jednotlivě hospodařící rolník nebo jako spolupracující člen rodiny jednotlivě hospodařícího rolníka, hodnotí jako doba zaměstnání, byla-li vykonávána v rozsahu a za podmínek, které by podle třetí části vyhlášky č. 128/1975 Sb. (§ 98 a násl.) zakládaly důchodové pojištění.

Tuto dobu nelze však v projednávané věci navrhovatelce jako dobu zaměstnání zhodnotit, protože před vstupem do jednotného zemědělského družstva od 1. 6. 1976 nebyla pracovně činná jako spolupracující členka rodiny jednotlivě hospodařícího rolníka, ani jako jednotlivě hospodařící rolnice, nýbrž byla dlouhodobě v letech od r. 1963 do 31. 5. 1976 zaměstnána jako dělnice v průmyslových podnicích. Nesplňuje proto podmínku pro zápočet uvedené doby jako doby zaměstnání ve smyslu ustanovení § 10 odst. 1 písm. e) zákona č. 121/1975 Sb. a § 4 vyhlášky č. 128/1975 Sb.

Jinak je tomu však s požadovaným zápočtem doby od 1. 10. 1948 do roku 1959. Navrhovatelka byla v době vzniku nároku na starobní důchod pracovně činná v jednotném zemědělském družstvu. V případě, že byla členkou jednotného zemědělského družstva, vztahuje se na ni ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 128/1975 Sb. a podle tohoto ustanovení je možné dobu před 1. 1. 1969 započítat jako dobu zaměstnání, pokud navrhovatelka před vstupem do JZD pracovala s manželem jako s jednotlivě hospodařícím rolníkem v rozsahu stanoveném pro důchodové pojištění spolupracujícího člena rodiny (§ 98 odst. 3 vyhlášky č. 128/1975 Sb.). Za stejných podmínek umožňuje zápočet požadované doby ustanovení § 6 odst. 4 vyhlášky č. 128/1975 Sb., jestliže navrhovatelka v době vzniku nároku na důchod byla v jednotném zemědělském družstvu zaměstnána a nebyla jeho členkou.

Zjištěním, zda navrhovatelka splnila podmínky uvedené v ustanovení § 98 odst. 3 vyhlášky č. 128/1975 Sb., se však soud nezabýval; neprovedl ani výslech navrhovatelky, ani nezjistil, zda jde o členku jednotného zemědělského družstva či pracovníci socialistické organizace se zemědělskou nebo lesní výrobou, ani se nedotázal příslušného národního výboru, zda navrhovatelka podmínky splňuje.

Bude proto třeba řízení v uvedeném směru doplnit a podle jeho výsledků o věci znovu rozhodnout.

Z těchto důvodů bylo podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. usnesení soudu prvního stupně zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.